

ELŐFIZETÉS ÁRA.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentetlen levelek csak ismert kesztyűt fogadtatnak el.
 Készítők nem adatna vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyitásban minden garmondor díja 30 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLEN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HÍRDETÉS DL
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt díszetű a körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden centiméter után 3 kr számítatik.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetést a „Zemplén” nyomdába küldendők.

Felhívás előfizetésre.

A Zemplén-t, mely a jövő hó 1-én pályafutásának huszonnegyedik évébe lép, bizodalommal és tisztelettel ajánljuk Zemplén-vármegye nagyközönségének továbbra való pártfogásába.

Hangzatos szavakkal, cifra szólamokkal nem kínáljuk magunkat. A Zemplén-t ajánlják körülményei: diszes multja, olvasó közönsége, munkatársainak szép száma, az ő egyéni értékük és hozzájuk való állhatóságuk. Így nemcsak igérni merjük, de fogadjuk is, hogy szerkesztésünkben a Zemplén-t ugyanazok az elvek fogják vezérelni a jövőben, mik eddigelé irányozták a multban.

Huszonhárom éves multunk a mi programunk, a mi létjogunk alapja, melyből sem el nem vesztünk, sem hozzá nem adunk.

Az a 104 munkatárs, kiknek diszes névsorát bemutatjuk s kikkel azért találkoztunk, mert helyes uton, jó irányban haladtunk, — marad, mint volt: a szerkesztőség öröme, ereje, büszkesége. Jövőben való hívközremunkálásukra számítva, reájuk bízodva erősen fogadjuk, hogy a Zemplén jövőben is az lesz ami volt: a vidéki sajtó nevében a mi szűkkebbkörű hazánk, Zemplén-vármegye szellemi és erkölcsi érdekszükségletének kiszolgálója, az igazi felvilágosodottság terjesztője, a magyar nemzeti eszme ápolója, a nemzeti érzület erősítője, a hivatalos vármegye és a vármegyei köztársadalom minden fontosabb életnyilvánulásának igaz tolmácsolója, serény hírvivője.

A Zemplén munkatársainak diszes névjegyzékét, kik ez év folyamán szellemi termékeikkel lapunkat gazdagítani szivesek voltak, s kik a Zemplén-t irodalmi magaslatra emelni segítettek, (köszönet jóságukért mindnyájuknak!) a következők:

Abonyi Gyula, Andrássy Sándor gf., Andrejczó János, Antalóczy Antal, Antalóczy Imre, Atányi József dr., — Bajusz József id., Ballagi Géza dr., Bárczy Benedek, Becske Bálint, Becsik István, Bihary Emil, Bodeczky Ede, Bodnár István, Boruth Andor, Buday Zádorné, Buza Barna, — Chyzer Kornél dr., Chyzer Kornélné dr.-né, Csapó Lajos, Cserép József dr., Cuprum, — Dókus Gyula, — Erdélyi Sándor, Exner Kornél dr., — Farkas Bertalan, Fejes István, Ferenczy Elek dr., Fischer Armin, Füzesséry György, — Gáthy Géza, Gyulai Sándor, — Haraszthy Miklós, Hlavathy József, Holosnyay Ciril, Hornyay Béla dr., Horváth József, Hönsch Dezső, — Juhász László, Kapás Aurél, Karsa Ferenc, Kálniczky Géza, dr., Kátó, Kecskés Antal, Kende Antal, Kiss Ödön, Klein Zsigmond dr., Knopfler Sándor, Kossuth János dr., Kováts Pál, Kozma Alajos, Kuharik Zs., Kun Dániel, Kula István, — Löcherer Lőrinc dr., — Mailáth József gf., Marótai József dr., Mathiász József, Matolay Etele, Meczner Antal, Meczner Gyula, Mikrosz, Moldován Gergely dr., Z Moskovitz Iván, — Nemes Ferenc, Nemes Lajos, Nemthy József, — Nyomárkay József, — Obláth Mór dr., Orbán Barnabás dr., Ormándy Miklós dr., — Payzoss Andor, Pataky Miklós, Paszlavszky Sándor, Perlsberg Ede, Péter Mihály, Pintér István, Pollák Lajos, Prámer Alajos, — Rácz Gyula, Rácz Lajos dr., Radácsi György, Romulus, Rónai István, — Schmidt Lajos, Schneider József, Somossy Sándor, Spilenberg Barna, Stépán Géza, — Szabó Kálmán, Szemere József, Szepessy Arnold dr., Szerdahelyi János, Székely Albert dr., Szini Péter, — Tarnóczy Tivadar, Thuránszky László, Tüdös István dr., — Vágó Gyula, Veress Ferenc, Vécsey Bekény, — Zomóry Gedő, Zempléni Árpád és Zseltvay Bogdán; névszerint nem is említve számos levelezőinket (mert ildomos dolog, hogy inkognitójukat el ne áruljuk),

kik azonban minden nevezetesebb dologról mit a krónika számára feljegyezni érdemes, esetről esetre, híven és gyorsan tudósítják a vármegye bármely pontjáról is t. olvasóinkat.

Bizalommal fordulunk tehát vármegyéink érdemes olvasó közönségéhez. Az ő év végén kérjük, hogy az új évtől kezdve lapunkat terjeszteni s az előfizetéseket megújítani sziveskedjenek.

A Zemplén ezután is hetenkint egyszer, rendszerint hat, többnyire azonban nyolc oldalra nyomott terjedelemben fog megjelenni.

Az előfizetések feltételei lapunk homlokán olvashatók. A gazdasági egyesületnek magános tagjai, az egyesület és a lap tulajdonos között meglévő szerződés alapján, ha előfizetéseiket január hó első felében egyszerre beküldik, lapunkat fél áron kapják.

S.-A.-Ujhely 1892. dec. hó 18-án.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

A szeretet ünnepén.

Ezt a helyet, amelyet az év minden vasárnapján társadalmi, vármegyei, városi vagy kulturális ügyek felett való elmélkedéssel foglaljuk el, szenteljük ma a magasztos karácsonynak, a szeretet örömmünnepének.

A kereszténység ünnepei mindmennyien alkalmasak arra, hogy a lélek a köznapinál magasabbra emelkedjék, mert mindannyi nemcsak valamely történeti száraz esemény évfordulója, hanem egyszerűsége, a legnemesebb, a legmagasztosabb eszmék különféle alakulásainak emlékünnepé is.

A karácsony évfordulója annak, hogy megszületett a megváltó, emlékünnepé an-

Persze, hogy szivesen látott. Meginvitált ebédre, sőt egy elkeseredett, perlekedő mániában szenvedő vén tótasszony kliensemtől, aki erőnek erejével lyukat akart beszélni a füleimbe, csakhamar meg is szabadított, tolmácsként szegődve, miután se én nem érttem vele egyet, amennyiben hogy kívánsága abszurdum volt, se ő engem nem tudott megérteni, mivel, hogy először is nem tudok jól tótul, másodsor, mert amit megértett az a képzeletbeli fél telket két riskatehén árára devalválta. Végre aztán a papunk valahogy kiteszkolta az ajtón, amióta benne is egyik legnagyobb jóltevőmet tisztetem

Mikor aztán kedélyes szivarszó mellett „rég harcainkról” jóízűn beszélgettünk, ami alatt a kassai kofák almájának, körtéjének „hozomra” való uzsonnázgatását, a szomszéd csapszék ajtajának csirizzel esténként tö-tént bekenetetését, stb.-t kell érteni, egyszer egy kis pauza után megszólal:

— Tudod é mibe fogtam?

— Csak nem alakítasz valami bankot? De ha azon törnéd a fejed, vigyázz, hogy a pénzetekkel Csikagó-ba ne csináljanak tanulmány-utat, aminthogy nem rég megesett rajtatok. Vagy pedig talán csak nem akarsz meghá...

— Magyarosítok barátom! Ezelőtt egy hónappal tartottam az első magyar predikációt a templomban, ma szándékozom a másodikot, s azután, amint az új generáció nő, a negyedik vasárnapból lesz harmadik, majd második és ha az Isten éltet...

— Derék fiu vagy Jancsi! Csak rajta. Ma pedig meghallgatlak. De hát mondd csak, hogy fogadták a báránykáid ezt az ujjitást?

És üdvözítő szeretet,
 Hol a Megváltó született.

Némulj el hát élet vására!
 Pihenjtek meg emberek!
 Szörnyű tragédiák nyomába
 Öröm-idillek lépjtek!...
 Ma a Megváltó született.

Schneider József.

Magyarosításunkról.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

A t. olvasó meg ne ijedjen a címtől, de én nem akarom tárcá-cikelyemet elkeresztelt alakban vezércikkelyé komolyítani se a szedő nem tévedett, hogy a vonal alá vezércikkelyt szedjen ki. Mert a mihez alaposan nem értett édes nemzetünk 1000 esztendőn át s nem ért ma sem, arról én csakis nagyképküldőve, de nem komolyan tudnék írni, már pedig a nagy kép, hacsak nem Munkácsi festette, unalmas.

Hanem azért amit eseménykép megírok benne az komoly is, tárgyának fontosságánál fogva szép is, és főleg utánzásraméltó.

A mult év nyarán (azóta kéredekedik már tollam alá ez a kis örvendetes esemény, hogy irnám le) Gálszécs-en voltam. Előévezve dolgomat korán délelőtt, meglátogattam a plébánost, aki az iskolában és sok pajkosságban segítőtársam volt. Nem is hittem ekkor, sőt később sem, hogy re verendába szándékozik hasat eresztetni.

TÁRCA.

Karácsony.

Némulj el életnek vására!
 Pihenjtek meg emberek!
 Szörnyű tragédiák nyomába
 Öröm-idillek lépjtek!
 Ma a Megváltó született.

Koldus!... király!... adj tul a gondon,
 A melylyel vivid élted!
 Csak boldogság, öröm ragyogion
 Ma az egész világ felett...
 Ma a Megváltó született.

Halljátok a dalt?... szent örömmel
 Zug angyalokból föld felett...
 „Gloria in excelsis!”... zeng fel,
 Varázsa szentel sziveket...
 Ma a Megváltó született.

Tekintetek szent Betlehemre,
 A kis bölcsőre nézzetek!...
 Világnak összes üdve benne, —
 Napként az fényt a földre vet,
 Hol a Megváltó született.

E kis bölcső hódít világot,
 Előtte inog Nyugat, Kelet,
 Mert Béke száll belőle, áldott

ELŐFIZETÉS AR.

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmentelen levelek
csak ismét kasszótól fo-
gadhatnak el.

Készítők nem adatna
vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyitólétre minden gar-
mondor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLEN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIVETÉS DL
hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes sor után
1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt díszbetűt a kör-
szettel ellátott hirdetések-
nyekért mérték szerint
minden 1 centiméter
után 3 kr számíttatik.

Állandó hirdetéseknek
kedvezmény nyújtatik.

Hirdetést a „Zemplén”
nyomdába küldendők.

Felhívás előfizetésre.

A Zemplén-t, mely a jövő hó 1-én pályafutásának huszonnegyedik évébe lép, bizodalommal és tisztelettel ajánljuk Zemplén-vármegye nagyközönségének továbbra való pártfogásába.

Hangzatos szavakkal, cifra szólamokkal nem kínáljuk magunkat. A Zemplén-t ajánlják körülményei: diszes multja, olvasó közönsége, munkatársainak szép száma, az ő egyéni értékük és hozzájuk való állhatóságuk. Így nemcsak ígérni merjük, de fogadjuk is, hogy szerkesztésünkben a Zemplén-t ugyanazok az elvek fogják vezérelni a jövőben, mik eddigelé irányozták a multban.

Huszonhárom éves multunk a mi programunk, a mi létjogunk alapja, melyből sem el nem veszünk, sem hozzá nem adunk.

Az a 104 munkatárs, kiknek diszes névsorát bemutatjuk s kikkel azért találkoztunk, mert helyes uton, jó irányban haladtunk, — marad, mint volt: a szerkesztőség öröme, ereje, büszkesége. Jövőben való hívközremunkálásukra számítva, reájuk bízva erősen fogadjuk, hogy a Zemplén jövőben is az lesz ami volt: a vidéki sajtó nevében a mi szűkkebbségi hazánk, Zemplén-vármegye szellemi és erkölcsi érdekszükségletének kiszolgálója, az igazi felvilágosodottság terjesztője, a magyar nemzeti eszme ápolója, a nemzeti érzület erősítője, a hivatalos vármegye és a vármegyei köztársadalom minden fontosabb életnyilvánulásának igaz tolmácsolója, serény hírvivője.

A Zemplén munkatársainak diszes névjegyzékét, kik ez év folyamán szellemi termékekkel lapunkat gazdagítani szivesek voltak, s kik a Zemplén-t irodalmi magaslatra emelni segítettek, (köszönet jóságukért mindnyájuknak!) a következők:

Abonyi Gyula, Andrássy Sándor gf., Andrejczó János, Antalóczy Antal, Antalóczy Imre, Atányi József dr., — Bajusz József id., Ballagi Géza dr., Bárczy Benedek, Becske Bálint, Becsik István, Bihary Emil, Bodeczky Ede, Bodnár István, Boruth Andor, Buday Zádorné, Buza Barna, — Chyzer Kornél dr., Chyzer Kornélné dr.-né, Csapó Lajos, Cserép József dr., Cuprum, — Dókus Gyula, — Erdélyi Sándor, Exner Kornél dr., — Farkas Bertalan, Fejes István, Ferenczy Elek dr., Fischer Armin, Füzesséry György, — Gáthy Géza, Gyulai Sándor, — Haraszthy Miklós, Hlavathy József, Holosnyay Ciril, Hornyay Béla dr., Horváth József, Hönsch Dezső, — Fuhász László, Kapás Aurél, Karsa Ferenc, Kálniczky Géza, dr., Kátó, Kecskés Antal, Kende Antal, Kiss Ödön, Klein Zsigmond dr., Knopfler Sándor, Kossuth János dr., Kováts Pál, Kozma Alajos, Kuharik Zs., Kun Dániel, Kula István, — Löcherer Lőrinc dr., — Mailáth József gf., Marotai József dr., Mathiász József, Matolay Etele, Meczner Antal, Meczner Gyula, Mikrosz, Moldován Gergely dr., Z Moskovitz Iván, — Nemes Ferenc, Nemes Lajos, Nemthy József, — Nyomárkay József, — Obláth Mór dr., Orbán Barnabás dr., Ormándy Miklós dr., — Payzoss Andor, Pataky Miklós, Paszlavszky Sándor, Perlsberg Ede, Péter Mihály, Pintér István, Pollák Lajos, Práner Alajos, — Rác Gyula, Rác Lajos dr., Radácsi György, Romulus, Rónai István, — Schmidt Lajos, Schneider József, Somossy Sándor, Spülenberg Barna, Stépán Géza, — Szabó Kálmán, Szemere József, Szepessi Arnold dr., Szerdahelyi János, Székely Albert dr., Szini Péter, — Tarnóczy Tivadar, Thuránszky László, Tüdös István dr., — Vágó Gyula, Veress Ferenc, Vécsey Bekény, — Zomóry Gedő, Zempléni Árpád és Zseltvay Bogdán; névszerint nem is említve számos levelezőinket (mert ildomos dolog, hogy inkognitójukat el ne áruljuk),

kik azonban minden nevezetesebb dologról mit a krónika számára feljegyezni érdemes, esetről esetre, híven és gyorsan tudósítják a vármegye bármely pontjáról is t. olvasóinkat.

Bizalommal fordulunk tehát vármegyének érdemes olvasó közönségéhez. Az ő év végén kérjük, hogy az új évtől kezdve lapunkat terjesztési s az előfizetéseket megújítani szíveskedjenek.

A Zemplén ezután is hetenkint egyszer, rendszerint hat, többnyire azonban nyolc oldalra nyomott terjedelemben fog megjelenni.

Az előfizetések feltételei lapunk homlokán olvashatók. A gazdasági egyesületnek magános tagjai, az egyesület és a lap tulajdonos között meglévő szerződés alapján, ha előfizetéseiket január hó első felében egyszerre beküldik, lapunkat fél áron kapják.

S.-A.-Ujhely 1892. dec. hó 18-án.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

A szeretet ünnepén.

Ezt a helyet, amelyet az év minden vasárnapján társadalmi, vármegyei, városi vagy kulturális ügyek felett való elmélkedéssel foglaljuk el, szenteljük ma a magasztos karácsonynak, a szeretet öröme ünnepének.

A kereszténység ünnepei mindmennyien alkalmasak arra, hogy a lélek a köznapinál magasabbra emelkedjék, mert mindannyi nemcsak valamely történeti szíraz esemény évfordulója, hanem egyszeresmind a legnemesebb, a legmagasztosabb eszmék különféle alakulásainak emlékünnepe is.

A karácsony évfordulója annak, hogy megszületett a megváltó, emlékünnepe an-

Persze, hogy szivesen látott. Meginvitált ebédre, sőt egy elkeseredett, perlekedő mániában szenvedő vén tótasszony kliensemtől, aki erőnek erejével lyukat akart beszélni a füleimbe, csakhamar meg is szabadított, tolmácsként szegődve, miután se én nem érttem vele egyet, amennyiben hogy kívánsága abszurdum volt, se ő engem nem tudott megérteni, mivel, hogy először is nem tudok jól tótul, másodsor, mert amit megértett az a képzeletbeli fél telket két riskatehén árara devalválta. Végre aztán a papunk valahogy kiteszkolta az ajtón, amióta benne is egyik legnagyobb jóltevőmet tiszteltem

Mikor aztán kedélyes szivarszó mellett régi harcainkról jóízűn beszélgettünk, ami alatt a kassai kofák almájának, körtéjének hozomra való uzsonnázgatását, a szomszéd csapszék ajtajának csirizzel estéinkint tötént bekenetetését, stb.-t kell érteni, egyszer egy kis pauza után megszólal:

— Tudod é mibe fogtam?

— Csak nem alakítasz valami bankot? De ha azon törnéd a fejed, vigyázz, hogy a pénzetekkel Csikágóba ne csináljanak tanulmány-utat, aminthogy nem rég megesett rajtatók. Vagy pedig talán csak nem akarsz meghá...

— Magyarosítok barátom! Ezelőtt egy hónappal tartottam az első magyar predikációt a templomban, ma szándékozom a másodikat, s azután, amint az új generáció nő, a negyedik vasárnapból lesz harmadik, majd második és ha az Isten éltet...

— Derek fiu vagy Jancsi! Csak rajta. Ma pedig meghallgatlak. De hát mondd csak, hogy fogadták a báránykaid ezt az ujjitást?

Ès üdvözítő szeretet,
Hol a Megváltó született.

Némulj el hát élet vására!
Pihenjete meg emberek!
Szörnyű tragédiák nyomába
Öröm-idillek lépjete!...
Ma a Megváltó született.

Schneider József.

Magyarosításunkról.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

A t. olvasó meg ne ijedjen a címtől, de én nem akarom tárcá-cikelyemet elkeresztelt alakban vezércikkelyé komolyítani se a szedő nem tévedett, hogy a vonal alá vezércikkelyt szedjen ki. Mert a mihez alaposan nem értett édes nemzetünk 1000 esztendőn át s nem ért ma sem, arról én csakis nagyképűsködve, de nem komolyan tudnék írni, már pedig a nagy kép, hacsak nem Munkácsi festette, unalmas.

Hanem azért amit eseménykép megírok benne az komoly is, tárgyának fontosságánál fogva szép is, és főleg utánzásraméltó.

A mult év nyarán (azóta kéredzkedik már tollam alá ez a kis örvendetes esemény, hogy írnam le) Gálszecs-en voltam. Előgezve dolgomat korán délelőtt, meglátogattam a plébánost, aki az oskolában és sok pajkosságban segítőtársam volt. Nem is hittem ekkor, sőt később sem, hogy reverendába szándékozik hasat eresztetni.

TÁRCA.

Karácsony.

Némulj el életnek vására!
Pihenjete meg emberek!
Szörnyű tragédiák nyomába
Öröm-idillek lépjete!
Ma a Megváltó született.

Koldus!... király!... adj tul a gondon,
A melylyel vívod éltedet!
Csak boldogság, öröm ragyogjon
Ma az egész világ felett...
Ma a Megváltó született.

Halljátok a dalt?... szent örömmel
Zug angyalkarból föld felett...
,Gloria in excelsis!«... zeng fel,
Varázsa szentel sziveket...
Ma a Megváltó született.

Tekintsetek szent Betlehemre,
A kis bölcsőre nézzete!...
Világnak összes üdve benne, —
Napként az fényt a földre vet,
Hol a Megváltó született.

E kis bölcső hódít világot,
Előtte inog Nyugat, Kelet,
Mert Béke száll belőle, áldott

nak, hogy vele és általa megszületett az emberi szívekben az isteni láng: a szeretet!

A szeretetnek ünnepe legkivált a karácsony. Azé a szereteté, melylyel a mindenható árasztja el a gyarló embert életének minden pillanatában. Azé a szereteté, amely az ember érez teremtője, igazgatója és megtartója iránt. Azé a szereteté, amelynél fogva egyek vagyunk az urban, egyenlők, testvérek és szabadok nemzetiség-, vallás-, nem- és korkülömbőség nélkül!

Szeretet!

Minő nagy hatalom rejlik ebben az érzésben?

Gondoljátok el, hogy minő sivár, minő kietlen, minő visszataszító lenne ez emberi élet szeretet nélkül? Ez a krisztusi szeretet az, mely erőt ad az élet kelletlenségeinek elviselésére!

Mert ha vannak bajaink embertársainkkal, ha nem értjük meg egymást, ha egyik a másik ellen tör, ha e miatt keserűséget érzünk: gondoljuk meg, hogy ennek oka az, hogy szíveinkben a szeretet tiszta tüzeit az önérdék hamuja fődte el. Ez az, amiről e napon meg kell emlékeznünk azért, hogy a szeretet ellenségét, megölőjét: az önérdéket eltávolítsuk szíveinkből.

Ne gondoljátok, hogy a szeretet tanaért csak a templomban lehet küzdeni. Higgyétek el, hogy midőn mi hazánk szabadságáért, valamennyiünk testvériségeért küzdünk: akkor a szeretet szent eszméje vezérel bennünket az önös érdekeknek szeretet nélkül való uralma ellen.

A szeretet csak ott valósulhat meg a maga teljességében s a legnemesebb értelemben, ahol a szabadság uralkodik; ahol a politikai és társadalmi intézmények megengedik azt, hogy minden ember testvér és egyenlő lehessen.

Midőn tehát szabadságért küzdünk: akkor egyszersmind iparkodunk a szeretet hatalmának kiterjesztésére is, amely levetteket az emberről mindazt, ami állati és felemeli őt a mindenség urához és ahhoz, aki érette meghalt: megváltójához!

Ez az isteni érzelem töltse be szíveinket karácsony szent ünnepén!

És ha ezt az érzést szívünk egész melegével tápláljuk, nemcsak méltókká teszszük magukat a mindenható végtelen kegyelmére, nemcsak megközelíteni törekszünk üdvöztönket, hanem egyszersmind munkálkodunk a haza szabadságán s valamennyiünk testvériségén, amely egyértelmű e hazának s benne mindnyájunknak boldogságával.

A szeretet legyen és maradjon közöttünk örökkön örökké!

Kató

— Hja bizony nem valami nyájasan. Amint az első magyar prédikáció után haza jöttem, amikor már tudták városzerte a tervemet is, a sarkamat taposta egy deputáció, amelyik állott három kibertvált képű, bajusz és szakálltan vén tótból, s előadták, hogy ők tiltakoznak a Szvatopluk nyelvének ekképen való mellőzése miatt, s vagy prédikálok nekik ezután is tótul, vagy pedig ők és a többi tótok nem járnak a templomba. — Én persze, hogy szerettem volna kilöki őket, de hát tudod, pap lévén, szelíden és szőrméntén kellett bánni velük. Azért is megmagyaráztam nekik, hogy vannak nékem csak magyarul tudó hiveim is, különösen az intelligencia, akiknek ahoz, hogy engem megértsenek éppen anyi joguk van mint, nekik s lám ők mégis beérik a negyedik vasárnapal. Aztán meg a gyermekek, fiatalok már tudnak magyarul, akiknek legtöbb szükségük van a tanulásra, (mert kendteken, vén korhelyek, ugy sem fog már a szép szó, habár ha franciaul beszélnek is, gondoltam, de nem mondtam el.) Külömben ahogy mondtam úgy lesz. Ha meg kendtek és a többi tótok nem járnak a templomba: nekem mind egy; de hogy akkor kendteket a többi tótokkal együtt elviszi az ördög, az bizonyos!

— A deputáció fejcsóválva távozott. Két körülmeny nyelv tisztában voltak. Az egyik az volt, hogy akár duzzognak, akár nem: én fogok tovább is a kijelölt vasárnapokon magyarul prédikálni, s hogy ezen ők nem segíthetnek. A másik az volt, hogy ha templomba nem fognak járnai, elviszi őket az ördög. Ez nem kellemes ugyan, de ezen segíthetnek és — járnak is tovább.

— Szerencse, hogy Gálszécs-en még nincs diskreditálva az ördög, jegyeztem meg.

Rövid válasz

„A mi koldusaink“ című két cikkelyre*).

A mi koldusaink címmel a Zemplén legutóbbi számaiban, X—y aláírással, két cikkely jelent meg, melyek engem, mint a városi rendőrségi ügyek vezetőjét is érdekelvén, arra a következőkben válaszolok.

Mindenekelőtt teljes elismeréssel adózom a cikkely írójának azért, hogy felszínre hozta ezt az égető kérdést, melynek megoldása közönségünk érdekében annyira sürgős és kívánatos. Elismeréssel adózom továbbá azért is, mert a cikkelyek a dolgoknak kiváló megfigyelésével lettek megírva és körvonalozva van azokban az irány, mely a megoldás felé vezető teendőket megszabja.

Tájékozásul tudomásul adom, hogy a városi előjárásnak gondja van arra, hogy „koldulási engedélyt“ csak azon helybeli illetőségű egyének nyerjenek, kiknek munkaképtelensége orvosilag bizonyítva van; ide nem érve természetesen a nyilvánvaló nyomorékokat. Ilyen koldusunk a nalam vezetett nyilvántartás szerint 19 van. Már magában is nagy szám arranézve, hogy a közönséget folyton zaklassák.

Ezeket kivül sokra szedődik össze azon idegenek száma, kik hatósági engedellel vannak jogosítva könyöradományokat gyűjteni. És hogy mennyi a csavargó koldus, arról tanuskodhatik a rendőri hivatal statisztikája, melyszerint bárkit meggyőzhetek arról, hogy a f. évi január havától a mai napig százötvennyolc olyan idegen illetőségű egyént toloncoltattam és útasítottam ki a városból, kik részint engedelem nélkül koldultak, részint pedig, mint foglalkozás és igazolvány nélkül talált csavargók a közbiztonságot fenyegették.

Ebből láthatólag a rendőrség ezen irányban igyekszik feladatának megfelelni. És ha mégis történik e tekintetben mulasztás, az annak tudható be, hogy nem rendelkezünk annyi rendőri közeggel, mennyivel a csavargó koldusokat, amint a városba lopóznak, nyomban megcsipethetők.

Azok a csavargó fiúk, kik az utcán csatagolnak és a vasúti állomásról podgyászt cipelnek, egytől-egyig ujhelyi illetőségűek és nem is oly sokan vannak. X—y úr, A mi koldusaink írója, bizonyára vissza fog emlékezni a pár év előtti időre, mikor épp a Magyar Király vendéglő-, s a Bernát és Rose féle korcsnák előtt a nap minden szakában ott ténfergett és alkalmatlankodott a rongyos, piszkos, gaminszerű alakok serege. Ma már, hálistennek, ezektől jórészt megszabadultunk; segített a szupplás, meg a kóter, többet meg a pálinka vitt a más világra.

Munkakerülő, csavargó fiúinkkal, hogy őket dologra szorítsuk: mit tegyünk és hogy koldusaink minő közellátásban részesíttessenek; hogy vettessék ki annak költsége a nagy közönségre és hogy általában minő rendszabályok, intézmények létesítése az, hogy a kétségtelenül tarthatatlan állapotokon gyökeresen segítve legyen: azt a város magisztrátusa van hivatva létrehozni és megalkotni, hová épp ez alkalomból a helyzetet föltáró előterjesztésünket megtettük.**). Attól várjuk a helyzet javítását.

Végül azt tartom szükségesnek fölemlíteni,

*) Lapunk mult számából kiszorult.

Szerk.

**). Örüllünk.

Szerk.

Beharangoztak.

Megvartam míg a nép igen szép számmal bement, s aztán beléptem én is a szépen restaurált tágas templomba, ahol nemsokára intonálta az orgonista egyikét azon egyszerű, de műremek számot tevő szép templomi énekeknek, amelyek, különösen a mi édes nyelvünkön, minden kissé zenekedvelőnek füleit kellemesen érintik és a rég letűnt gyermekkor áhitatába hangolnak vissza.

Beültem egy padba. S mert nem tudtam a templomban a járást, soká kóborolni pedig nem akartam, helyem a nagykapcsos imakönyves tó-asszonyok közé esett. Hogy olyan nagy fehér csatos könyvet pedig a tót nép nem fiatalabb része nem igen cipel, csak a véneje, azt Zemplén ben mindenki tudja. Annai elővigyázattal mégis élttem, hogy legalább a pad közepébe be ne szorítsanak s ha jött egy szipirtó, szépen felálltam és udvariasan beeresztettem, mint valami dámat.

Vége aztán nem lért be a padba se vén tótasszony, se én nem fértem be, tehát állva maradtam.

Dehát gondoltam, lehet gyönyörködni a magyarosodás rügyfakadásában állva is és én úgy vártam a prédikációra, hallgatva tovább a szép éneket. Észre lehetett venni rajta az ügyes orgonista taktus-érzékét, amit csemetéibe oltott, mert csak a gyermekek és a fiatalok énekeltek.

Azt hiszem mindenki hallotta már a templomban, különösen falun vagy kissébb városban, hogy az énekvers-sor végét valaki tovább kihuzza egy araszttal, mint a többi, s a végére egy kacsaringósat nyekkent, ami emberségtudó fülnek ferelmes hallomány. Ennek a gálszécsi templomban,

hogy ezeknek a kérdéseknek tárgyalása szoros kapcsolatban áll az árvaház megnyitásával.

Schmidt Lajos,
rendőrtanácsos.

Vármegyei ügyek.

Nyugdíjazás — választás. Csissár Gábor, főpénztáros, a vármegyeszerte ösmert és közszereketnek örvendő jó Gábor-bácsi, vármegyénk törvényhatóságához benyújtott folyamodásában, arisztidesi becsületességgel betöltött hivatali állásáról való lemondását bejelentvén, nyugdíjaztatását kérte. Minthogy a lemondást, tekintettel folyamodónak elaggott korára, szolgálati érdemeinek teljes méltánylásával, elfogadják: a főpénztárosi állás, melyet már nyolc hónap óta helyettesített főpénztáros, pénztári ellenőr, mint helyettesített főpénztáros, tölt be kiváló szakértelemmel és meglegedésre, — választás alá kerül. Minthogy ellenjelölt ez ideig nincs s valószínűleg nem is fog jelentkezni. előre irhatjuk, mint bizonyosat, hogy a f. hó 28-ára egybehívott törvényhatósági közgyűlés vármegyénk új főpénztárosává Klein Tivadart közakarattal fogja megválasztani. Az ekként megüresedő gyámpénztári könyvelői állást főispán ömeltósága ki nevezéssel fogja betölteni.

Közgyűlés. A vármegyei törvényhatóságnak f. hó 28-ára hirdett közgyűlése iránt általános érdeklődés mutatkozik a bizottsági tagok körében. A közgyűlésnek főbb és fontosabb tárgyai ösmereletek már a lapunk mult számának Hivatalos Részében is közölt elnöki körlevélből. Itt, a vármegye t. közönségének tájékoztatására, még csak azt említjük föl, hogy a közigazgatási bizottságból törvény szerint kilépő öt tag: Dókus József, Prámer Alajos, Mailáth József gt, Diószeghy János és Molnár Béla dr.

A földmivélsügyi kir. minister Zemplén vármegye területén 1893 évre a következő községekben állított lófedeztető-állomásokat: Berzéken 3 ménnel, B.-Szerdahelyen 2., B.-Ujlakon 6., Butkán 3., Cselejen 3., Kelecsenyben 2., Király-Helmezen 5., Nagy-Minályban 1, S.Patakán 4., Tarcalon 3., Varannón 2., Homonnán 2 ménnel. T. Terebes község részére, alkalmas istalók hiánya miatt, fedezett állomást nem adott.

Hírek a nagyvilágból.

Umberto olasz király a képviselőház tagjainak fogadása közben azt mondotta, hogy Európa előreláthatólag a béke hosszú és áldásos korszaka vár.

Ausztria alkotmánya f. hó 21 én mult huszonöt éves.

A Panama kérdés. Egész Franciaországot lázas izgatottságban tartja most a Panama-kérdés. Abból a feltevésből indulva ki, hogy a Panama-szoros átvágása azért nem sikerült, mert a Panama társaság részvényeseitől bezedett sok milliónak nagy részét az igazgató-tanácsosok elhárították, más részét a legelőbbkelő egyéniségek megvesztegetésére fordították s egy bizonyos részét engedték át tulajdonképen való rendeltetésének: csalás, okmányhamisítás és idegen vagyonnak jog.

Folytatás a mellékleten.

mióta magyarul énekelnek benne' nyoma veszett, nem azért, mintha nem lenne még ott elég bratterkinyás, áhitat tultengésben leledző vén asszony, hanem mivel nem értik az ének vers-szövegét. Igazán le vannak hangolva.

Vége megjelent János barátom a szószéken és kezdte a bevezető mondókat szépen magyarul. És én elgondolkoztam azon, hogy mennyi ilyen papra lenne szükségünk s milyen kevés van. Bizony nagy hiba!

A templom falával párhuzamos padokban aztán ott láttam a férfiak vénjeit, akik közt, ha egy kissé több fiziognómiai ösmerelem van, talán felfedezhettem volna a három pörül járt deputást is.

A prédikációt különben áhitatosan végig — aludták. De hát épen úgy végig aludják ők a tót prédikációt is, mert sehol olyan jóízűt szundítani nem lehet nyáron, mint a jó hűvös templomban.

Én nékem nagyon jól esett, amit láttam és hallottam, s erős a hitem, hogy az a csemete, melyet most Gay János barátom dicséretreméltó buzgalommal ápol, idővel terebélyes fává fog nőni és csendes munkáján ott lesz az az áldás, ami nem maradt el Rakamas-on sem, mely népes sváb községet, tudvalévöleg, egy derék plébánus magyarosított meg.

A vidáman eltöltött ebédet és az utánavaló kvaterkázást csak a postakocsis trombitája zavarta meg, amely engem távozni kényszerített. De előbb János barátomat és művét Hadur oltalmába ajánlottam.

X—y.

nak, hogy vele és általa megszületett az emberi szívekben az isteni láng: a szeretet!

A szeretetnek ünnepe legkivált a karácsony. Azé a szereteté, melylyel a mindenható árasztja el a gyarló embert életének minden pillanatában. Azé a szereteté, amely az ember érez teremtője, igazgatója és megtartója iránt. Azé a szereteté, amelynél fogva egyes vagyunk az urban, egyenlők, testvérek és szabadok nemzetiség-, vallás-, nem- és korkülömbőség nélkül!

Szeretet!

Minő nagy hatalom rejlik ebben az érzésben?

Gondoljátok el, hogy minő sivár, minő kietlen, minő visszataszító lenne ez emberi élet szeretet nélkül? Ez a krisztusi szeretet az, mely erőt ad az élet kelletlenségeinek elviselésére!

Mert ha vannak bajaink embertársainkkal, ha nem értjük meg egymást, ha egyik a másik ellen tör, ha e miatt keserűséget érzünk: gondoljuk meg, hogy ennek oka az, hogy szíveinkben a szeretet tiszta tüzet az önérdék hamuja fődte el. Ez az, amiről e napon meg kell emlékeznünk azért, hogy a szeretet ellenségét, megöljé: az önérdéket eltávolítsuk szíveinkből.

Ne gondoljátok, hogy a szeretet tanaért csak a templomban lehet küzdeni. Higgyétek el, hogy midőn mi hazánk szabadságáért, valamennyiünk testvériségeért küzdünk: akkor a szeretet szent eszméje vezérel bennünket az öns érdeknek szeretet nélkül való uralma ellen.

A szeretet csak ott valósulhat meg a maga teljességében s a legnemesebb értelemben, ahol a szabadság uralkodik; ahol a politikai és társadalmi intézmények megengedik azt, hogy minden ember testvére és egyenlő lehessen.

Midőn tehát szabadságért küzdünk: akkor egyszersmind iparkodunk a szeretet hatalmának kiterjesztésére is, amely levetteket az emberről mindazt, ami állati és felemeli őt a mindenség urához és ahhoz, aki érette meghalt: megváltójához!

Ez az isteni érzés töltse be szíveinket karácsony szent ünnepén!

És ha ezt az érzést szívünk egész melegével tápláljuk, nemcsak méltókká teszünk magukat a mindenható végtelen kegyelmére, nemcsak megközelíteni törekszünk üdvöztönket, hanem egyszersmind munkálkodunk a haza szabadságán s valamennyiünk testvériségén, amely egyértelmű e hazának s benne mindnyájunknak boldogságával.

A szeretet legyen és maradjon közöttünk örökkön örökké!

Káro

— Hja bizony nem valami nyájasan. Amint az első magyar prédikáció után haza jöttem, amikor már tudták városszerte a tervemet is, a sarkamat taposta egy deputáció, amelyik állott három kibertvált képű, bajusz és szakálltanulva sőtől, s előadták, hogy ők tiltakoznak a Szvatopluk nyelvének ekképpen való mellőzése miatt, s vagy prédikál nekik ezután is tótul, vagy pedig ők és a többi tótok nem járnak a templomba. — Én persze, hogy szerettem volna kilöknöni őket, de hát tudod, pap lévén, szelíden és szörmentén kellett bánni velük. Azért is megmagyaráztam nekik, hogy vannak nékem csak magyarul tudó hiveim is, különösen az intelligencia, akiknek ahhoz, hogy engem megértsenek éppen anyi joguk van mint, nekik s lám ők mégis beérik a negyedik vasárnapra. Aztán meg a gyermekek, fiatalok már tudnak magyarul, akiknek legtöbb szükségük van a tanulásra, (mert kendteken, vén korhelyek, úgy sem fog már a szép szó, habár ha franciául beszélnek is, gondoltam, de nem mondtam el.) Külömben ahogy mondtam úgy lesz. Ha meg kendtek és a többi tótok nem járnak a templomba: nekem mind egy; de hogy akkor kendteket a többi tótokkal együtt elviszi az ördög, az bizonyos!

— A deputáció fejszólva távozott. Két körülménytel tisztában voltak. Az egyik az volt, hogy akár duzzognak, akár nem: én fogok tovább is a kijelölt vasárnapokon magyarul prédikálni, s hogy ezen ők nem segíthetnek. A másik az volt, hogy ha a templomba nem fognak járni, elviszi őket az ördög. Ez nem kellemes ugyan, de ezen segíthetnek és — járnak is tovább.

— Szerencse, hogy Gálsszes-en még nincs diskreditálva az ördög, jegyeztem meg.

Rövid válasz

„A mi koldusaink“ című két cikkelyre*).

A mi koldusaink címmel a Zemplén legutóbbi számaiban, X—y aláírással, két cikkely jelent meg, melyek engem, mint a városi rendőrségi ügyek vezetőjét is érdekelvén, arra a következőkben válaszolok.

Mindenekelőtt teljes elismeréssel adózom a cikkely írójának azért, hogy felszínre hozta ezt az égető kérdést, melynek megoldása közönségünk érdekében annyira sürgős és kívánatos. Elismeréssel adózom továbbá azért is, mert a cikkelyek a dolgoknak kiváló megfigyelésével lettek megírva és körvonalozva van azokban az irány, mely a megoldás felé vezető teendőket megszabja.

Tájékozásul tudomásul adom, hogy a városi előjárásnak gondolja van arra, hogy „koldulási engedélyt“ csak azon helybeli illetőségű egyének nyerjenek, kiknek munkaképtelensége orvosilag bizonyítva van; ide nem értve természetesen a nyilvánvaló nyomorékokat. Ilyen koldusunk a nalam vezetett nyilvántartás szerint 19 van. Már magában is nagy szám arranézve, hogy a közönséget folyton zaklassák.

Ezekon kívül sokra szedődik össze azon idegenek száma, kik hatósági engedéllyel vannak jogositva könyöradományokat gyűjteni. És hogy mennyi a csavargó koldus, arról tanuskodhatik a rendőri hivatal statisztikája, mely szerint bárkit meggyőzhetek arról, hogy a f. évi január havától a mai napig százötvennyolc olyan idegen illetőségű egyént toloncoltattam és útasítottam ki a városból, kik részint engedelem nélkül koldultak, részint pedig, mint foglalkozás és igazolvány nélkül talált csavargók a közbiztonságot fenyegették.

Ebből láthatólag a rendőrség ezen irányban igyekszik feladatának megfelelni. És ha mégis történik e tekintetben mulasztás, az annak tudható be, hogy nem rendelkezünk annyi rendőri közeggel, mennyivel a csavargó koldusokat, amint a városba lopóznak, nyomban megcsipethetők.

Azok a csavargó fiúk, kik az utcán csatangolnak és a vasúti állomásról podgyászt cipelnek, egytől-egyig ujhelyi illetőségűek és nem is oly sokan vannak. X—y úr, A mi koldusaink írója, bizonyára vissza fog emlékezni a pár év előtti időre, mikor épp a Magyar Király vendéglő-, s a Bernát és Rose fele korcsnák előtt a nap minden szakában ott ténfergett és alkalmatlankodott a rongyos, piszkos, gaminszerű alakok serege. Ma már, hálistennek, ezektől jórészt megszabadultunk; segített a suppolás, meg a kóter, többet meg a pálinka vitt a más világra.

Munkakerülő, csavargó fiúinkkal, hogy őket dologra szorítsuk: mit tegyünk és hogy koldusaink minő közellátásban részesíttessenek; hogy vessék ki annak költsége a nagy közönségre és hogy általában minő rendszabályok, intézmények létesítése az, hogy a kétségtelenül tarthatatlan állapotokon gyökeresen segítve legyen: azt a város magisztrátusa van hivatva létrehozni és megalkotni, hová épp ez alkalomból a helyzetet föltáró előterjesztésünket megtettük.*). Attól várjuk a helyzet javítását.

Végül azt tartom szükségesnek fölemlíteni,

*) Lapunk mult számából kiszorult.

Szerk.

**) Örülünk.

Szerk.

Beharangoztak.

Megvártam míg a nép igen szép számmal bement, s aztán beléptem én is a szépen restaurált tágas templomba, ahol nemsokára intonálta az orgonista egyikét azon egyszerű, de műrekek számot tevő szép templomi énekeknek, amelyek, különösen a mi édes nyelvünkön, minden kissé zenekedvelőnek füleit kellemesen érintik és a rég letűnt gyermekkor áhitatába hangolva vissza.

Beültem egy padba. S mert nem tudtam a templomban a járást, soki kóborolni pedig nem akartam, helyem a nagykapocsos imakönyves tótasszonyok közé esett. Hogy olyan nagy fehér csatos könyvet pedig a tót nép nem fiatalabb része nem igen cipel, csak a vénye, azt Zemplénben mindenki tudja. Annyi elővigyázattal mégis éltem, hogy legalább a pad közepébe be ne szorítsanak s ha jött egy szipirtyó, szépen felálltam és udvariasan beeresztettem, mint valami dámat.

Vége aztán nem lért be a padba se vén tótasszony, se én nem értem be, tehát állva maradtam.

Dehát gondoltam, lehet gyönyörködni a magyarságosodás rugyafakadásában állva is és én úgy vártam a prédikációra, hallgatva tovább a szép éneket. Észre lehetett venni rajta az ügyes orgonista taktus-érzékét, amit csemetéibe oltott, mert csak a gyermekek és a fiatalok énekeltek.

Azt hiszem mindenki hallotta már a templomban, különösen falun vagy kissébb városban, hogy az énekvers-sor végét valaki tovább kihuzza egy arasztal, mint a többi, s a végére egy kacsaringósat nyekkent, ami emberségtudó fülnek ferelmes hallomány. Ennek a gálsszesi templomban,

hogy ezeknek a kérdéseknek tárgyalása szoros kapcsolatban áll az árvaház megnyitásával.

Schmidt Lajos,
rendőrtanácsos.

Vármegyei ügyek.

Nyugdíjazás — választás. Csissár Gábor, főpénztáros, a vármegyeszerte ösmert és közszeregetnek örvendő jó Gábor-bácsi, vármegyénk törvényhatóságához benyújtott folyamodásában, arisztidesi becsületességgel betöltött hivatali állásáról való lemondását bejelentvén, nyugdíjaztatását kérte. Minthogy a lemondást, tekintettel folyamodónak elaggott korára, szolgálati érdemeinek teljes méltánylásával, elfogadják: a főpénztárosi állás, melyet már nyolc hónap óta Klein Tivadar gyám-pénztári ellenőr, minc helyettesített főpénztáros, tölt be kiváló szakértelemmel és meglegedésre, — választás alá kerül. Minthogy ellenjelölt ez ideig nincs s valószínűleg nem is fog jelentkezni, előre irhatjuk, mint bizonyosat, hogy a f. hó 28-ára egybehívott törvényhatósági közgyűlés vármegyénk új főpénztárosává Klein Tivadart közakarattal fogja megválasztani. Az ekkétt megüresedett gyám-pénztári könyvelői állást fölszán öméltsága ki-nevezéssel fogja betölteni.

Közgyűlés. A vármegyei törvényhatóságnak f. hó 28-ára hirdettet közgyűlése iránt általános érdeklődés mutatkozik a bizottsági tagok körében. A közgyűlésnek főbb és fontosabb tárgyai ösmertesei már a lapunk mult számának Hivatalos Részében is közölt elnöki körlevélből. Itt, a vármegyei közönségének tájékoztatására, még csak azt említjük föl, hogy a közigazgatási bizottságból törvény szerint kilépő öt tag: Dókus József, Prámer Alajos, Mailáth József gl, Diószeghy János és Molnár Béla dr.

A földmívelésügyi kir. minister Zemplén-vármegye területén 1893 évre a következő községekben állítat föfedezett-állomásokot: Berzéken 3 ménnel, B.-Szerdahelyen 2., B.-Ujlakon 6., Butkán 3., Cselejen 3., Kelecsenyben 2., Király-Helmeczen 5., Nagy-Minályban 1., S.Patakon 4., Tarcalon 3., Varannón 2., Homonnán 2 ménnel. T.Terebes község részére, alkalmas istalók hiánya miatt, fedezett állomást nem adott.

Hirek a nagyvilágból.

Umberto olasz király a képviselőház tagjainak fogadása közben azt mondotta, hogy Európa pára előreláthatólag a béke hosszú és áldásos korszaka vár.

Ausztria alkotmánya f. hó 21 én mult huszonöt éves.

A Panama kérdés. Egész Franciaországot lázas izgatottságban tartja most a Panama-kérdés. Abból a feltevésből indulva ki, hogy a Panama-szoros átvágása azért nem sikerült, mert a Panama társaság részvényeseitől bezedett sok milliónak nagy részét az igazgató-tanácsosok elhárították, más részét a legelőbbkelő egyéniségek megvesztegetésére fordították s egy bizonyos részét engedték át tulajdonképpen való rendeltetésének: csalás, okmányhamisítás és idegen vagyonnak jog-

Folytatás a mellékleten.

mióta magyarul énekelnek benne' nyoma veszett, nem azért, mintha nem lenne még ott elég braterkinyás, áhitat tultengésben leledző vén asszony, hanem mivel nem értik az ének vers-szövegét. Igazán le vannak hangolva.

Vége megjelent János barátom a szószéken és kezdte a bevezető mondókat szépen magyarul.

És én elgondolkoztam azon, hogy mennyi ilyen papra lenne szükségünk s milyen kevés van. Bizony nagy hiba!

A templom falával párhuzamos padokban aztán ott láttam a férfiak véneit, akik közt, ha egy kissé több fiziognómiai ösmertem van, talán felfedezhettem volna a három pórul járt deputást is.

A prédikációt különben áhitatosan végig — aludták. De hát épen úgy végig aludják ők a tót prédikációt is, mert sehol olyan jóízűt szundítani nem lehet nyáron, mint a jó hüvös templomban.

Én nékem nagyon jól esett, amit láttam és hallottam s erős a hitem, hogy az a csemete, melyet most Gay János barátom dicséretreméltó buzgalommal ápol, idővel terebéyes fává fog nőni és csendes munkáján ott lesz az az áldás, ami nem maradt el Rakamas-on sem, mely népes sváb községet, tudvalévöleg, egy derék plébánus magyarisított meg.

A vidáman eltöltött ebédet és az utánavaló kvaterkázást csak a postakocsis trombitája zavarta meg, amely engem távozni kényszerített. De előbb János barátomat és művét Hadur oltalmába ajánlottam.

X—y.

talán elsajátítása címén vádat emelt az államügyész a Panama társaság vezéreire ellen. Ennek következtében számos francia előkelőséget, közöttük *Lesseps*-t, a földszoros átvezetésének tervezőjét és *Rouvier* volt pénzügyministert is kihallgatták s vizsgálati fogságba helyezték. Legújabbán a szenátustól és parlamenttől 5-5 szintén gyanuba jött törvényhozónak kiadatását kérte a vizsgáló bíróság.

Hirek az országból.

Öfelsége a király Münchenben, leánya *Gizela* hercegnő családi körében, fogja tölteni a karácsonyi ünnepeket.

Erzsébet-királynéknak öfelsége tegnap ünnepelte meg ötvenötödik születése napját. E napon, mely a magyar nemzet közéletében az ünnepnap jelentőségével bír, a templomokban hálaadó istentiszteletek voltak. — A magyarok istene áraszsza bő áldását a jószágos királynéra s vele és általa hű népeire!

Falk Miksa, a *Pester Lloyd* érdemes főszerkesztője, e napokban töltötte be a lap élén teljesített működésének huszonötödik évét. Munka társai és a magyar hírlapírók nagyszabású évforduló ünnepet rendeztek a magyar hírlapírók Nesztorának, *Falk*-nak tiszteletére. Az öröm-ünnepen személyesen résztvett sok kiváló államférfiú is. A *Falk*-albumból, melyet az író- és politikai világ jeleseinek alkalmi emlék-mondatai töltenek ki, idézzük *Jókai* Mórnak a hírlapíróra vonatkozó s meghatározóan igaz eme szép mondását: „Azok a legnagyobb érdemek, amiket mindenki elismer, amikről mindenki hallgat s amiket senki meg nem jutalmaz.“

Oláhcigányok összeírása. A belügyminister elrendelte, hogy 1893 jan. 31-én az országban található összes cigányokat, pontosan össze kell írni. A számlálást azok a községek teljesítik, melyek területén épp az összeírás napján cigány karaván lesz található.

A budapesti érsekhelyettes, *Cselka* Nándor c. püspök, jan. 1-én áll hivatala élére s e naptól kezdve azok a szentszéki ügyek, melyek eddig az esztergomi szentszék előtt folytak a budapesti vikáriátusnál kerülnek tárgyalás és elintézés alá.

Az országos iparégyesület Budapesten f. hó 18-án ünnepelte megalakulásának és fenállásának félszázados évfordulóját. A jubileumon részt vett *József* fng. és *Wekerle* miniszterelnök is.

Az országgyűlés képviselőháza f. hó 19-én tartott ülésén általánosságban megszavazta az 1893. évi állami költségvetést s azután szétosztott karácsonyi szünetre. A karácsonyi vakáció január 9-éig tart.

A kis lutri napjai meg vannak számlálva. A magyar és az osztrák pénzügyminiszterek tárgyalásokat folytatnak megszüntetéséről.

Előfizetőinkhez. Mai, utolsó számunkkal befejezzük lapunk pályafutásának 23-ik évfolyamát. Midőn m. t. előfizetőinknek ezuton is köszönetet mondunk eddigi szives támogatásukért, tisztelettel felkérjük, hogy a jövőben se vonják meg tőlünk hathatós pártfogásukat. Hátralekös előfizetőinket felkérjük tartozásaik mielőbbi beküldésére. Új évi első számunkat még megküldjük régi előfizetőinknek is, azzal a megjegyzéssel, hogy a lap megtartása esetén az illetőt rendes előfizetőnek tekintjük.

A kiadóhivatal.

Különlélek.

T. olvasóinknak boldog karácsonyi és újévi ünnepelést kívánunk!

(Királyi adomány.) Öfelsége a király, kabinetirodája útján, *Berteczki* István barkói. — és *Rohács* Gábor borsii tanítók részére 15—15 fnyi kegyes adományt küldött.

(Újévi gratulációkat megváltották) újabban özv. *Liszy* Edéné 2 ft, özv. *Borúth* Eleméné 1 fttal. Szerkesztőségünkhöz ezen a címen és az új helyi árvaház javára eddig begyűlt váltság-összeg: 6 ft.

(Előléptetés.) *Rónai* István, kir. dohánygyártási főtiszt, lapunknak is kedvelt munkatársa, kit felsőbb hatósága pár hónappal ezelőtt S.-A.-Ujhelyből Pápára rendelt az ottan felállítandó dohánygyár előkészítő intézetének berendezése végett, mint örömmel értesültünk, előléptetéssel visszahelyeztetett városunkba.

(Képviselői tagok választása) Szokálán nagy érdeklődéssel folyt le f. hó 20-án Ujhelyben a képviselő-testületi tagok választása. A város három kerületében folyt a küzdelem éspedig az I. kerületben (a cizmadia szímben), hol a sok jelölt közül szótöbbséggel *Becske* Bálint, *Schweiger* Ignác és *Gróss* Vilmost, a II. kerületben (a városházán): *Szóllósi* Sándor, *Székely* Elek, *Fejes* István- és *Schwarcz* Bernátot, a III. kerületben (Medve-körmán): *Hönsch* Dezső, *Follák* Lajos, és *Zinner* Henriket választották meg új városatyákká.

(Az időjárásról.) Tegnapelőtt estétől az enyhe, olvadási időt fagyos, csikorgó hideg váltotta föl, ami, úgy látszik, pompás derűjével megmarad karácsonyi vendégül. Tegnapra viradó éjjel erős északi szelünk is támadt, mely a Budapestről jövő vonatot újjában hátráltatta, úgyhogy csak 2 és fél órány késéssel tudott elvergődni Ujhelyig.

(A dedósok karácsonyfája.) A helybeli *Carolineum* irgalmas nővérei igen szép karácsonyfa-ünnepséget rendeztek f. hó 22-én délután, a tanév első szakának befejezésével. A tágas termet zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség. Férfiak ugyan csekélyebb számmal voltak képviselve, de akik bejuthattak és tanúi lehettek a lélekelmélő ünnep részleteinek, bizonyára örömmel fogják megragadni máskor is a kínálkozó alkalmat, hogy hasonló kedves időtöltésben és élvezetben részesüljenek. — A terem hátsó, kárpittal eltakart részében szép, nagy karácsonyfa volt fölállítva, melyen kis gyermekeknek tetsző encsen-bencsek ékeskedtek. A kárpit több ízben széthúzódt, s az ártatlan apróságok, mint kis angyalkák kedves koszorúja tűnt elő, akik a jászolyban fekvő kis Jézust a legbecsebb ajándékkal, gyermeki szívük egyszerű, ártatlan érzelmét zengő énekekkel dícsőítették. A közben támasztott görögűz rájuk vetődő fénye csak emelte a kedves kép nagyszerűségét s nem hozta ki sodrúkból a kis földi angyalkákat. A közöket zongora-játék s a leánykák énekkara töltötte ki. A szép ünnepséget teljes mértékben hála kötelezte az érdekl. szülőket és az érdeklődő közönséget az intézet főt. nőigazgatója, aki a nemes ügyet lelkesen folkarolta s megvalósítását lehetővé tette; arra kötelezték a többi nővérek is, kik odaadó szeretettel támogatták a kiseddévó vezetőjének, *Beatrix* irgalmas nővéreket, szeretettel és lelkesedéssel teljes, önzetlen fáradozását, mit az ünnepség sikere érdekében oly odaadással végzett, de egyúttal a kis lelkek főlebb emelésére is a felé, kinek magasztos szavai: „Engedjétek a kiseddévó hozzám jönni“ az egész világon visszhangra találtak. —ef.

(Ünnepi követ.) A s-pataki fűskola a karácsonyi gondolatok és érzelmek terjesztésére az ujhelyi ev. ref. egyházhoz *Molnár* Józsefet küldte ki ünnepi követül. Ugy őt, mint a fűskolai szénőrt is melegen ajánljuk a kegyes jótévedők buzgóságába és munkás szeretetébe.

(Karácsonyi vásár.) Pomás téli idő kedvezett a csütörtöki országos vásárnak; nagyon alkalmas arra, hogy a távol és közel vidék eláraszsza a vármegye fővárosát, hogy beszerezze és eladja az ünneprevalót és megvegye a krisztkindlit. Azért, ez a vásár, főrészen élelmi szerek ruhaneműek és ajándéknak való tárgyak adás-vevése tekintetében volt forgalmas. Szarvasmarhát és lovat menél kevesebbet hajtottak föl eladásra; a sertésvásár azonban élénk volt s rég nem látott olcsó áron kélt a disznó. Azonképen bővelkedett a piac halban és csikban is. A vagyonbiztoság a vásár alatt jó volt, mert lopás nem történt. Igaz hogy a rendőrség jóelőre intézkedett s vásár idejére s a gonoszokból hetet tett köterbe, — habár azoknak a bizonyos vak kódisoknak bekísértéséről, kik elárasztották a köhid környékét, egészen megfeledezett.

(Kiseddévóknak karácsonyfája.) A barátszeresi kiseddévóban tegnap délután állították fel a diszes karácsonyfát és osztogattak szés a gyermekek között a sok ajándékot és ruhaneműt, melyet részben a város maga részben pedig *Hornyay* Béla dr., mint a kiseddévóda felügyelő bizottság elnökének buzgólkodása folytán a jószívű közönség adományozott. A gyermekek örömeinek a felügyelő-bizottság és az érdeklődő nagy közönség volt tanúja. Magáról az ünnepség lefolyásáról ezeket írja tudósítónk: Az ujhelyi városi kiseddévó negyvenhárom növendékének már tegnapelőtt délután meghozta a Jézuska azt a sok aranyos csecsebecsét a csillogó karácsonyfa, a játékoknak, bábnak minden fajtájával, meg a sok jó téli ruhával, melyeket az intézet helyiségében az óvónő, *Juhay* Berta, osztott ki az apróság között. A felügyelő bizottság éspedig *Hornyay* Béla dr. elnök, *Székely* Elek, *Schön* Vilmos dr., *Jelenek* Ádám, *Szepessy* Arnold dr. és *Zinner* Henrik ugyszintén nagyszámu diszes közönség volt tanúja, az intézet helyiségében a megható ünnepségnek: az spróság örömeinek; de nem csak ööömének, hanem annak is, hogy a gyermekeket ottan szakszerű nevelés, az értelem helyes fejlesztése sőt feyelmzetttség tekintetében is mily helyes irányban vezetik, mily kedves csengéssel hangzik ajkaikról a szép magyar szó s a magyar

dal. *Juhay* Berta, az intézet vezetője, fényes tanújelét adta kiváló képességének és hivatottságának ez alkalommal is a gyermekóvás terén. Mikor egy-egy csemet szép, értelmes kiejtéssel, bátran elmondta versecskáját, vagy mikor folhangzott kis ajkaikról a csengő dalocska: nem volt köztünk egy is, kinek szíve érintetlen maradt, kinek szeme könybe ne lábadt volna. De elképzelhetőleg megható jelenet volt az is, amint mindenik, módja szerint megkapja a Jézuska-hozta ajándékokat: ruhát, cipőt, csizmát, harisnyát, bábút, kardot, puskát, trombitát, cukros babát, szóval mindenfélét, a mi az embercsemetéknek, kepvemert akkor hág az ártatlan öröm tetőfokára, mikor mindenik el van foglalva a maga Krisztkindlijével. Egyik feltékeny babusgatja, a másik fújja, próbálgatja, szóval zajos örömben zibong a gyereksereg, addig, míg megszólal a esendre és fegyelemre intő csengtyű. Ekkor csitt! Helyre ülnek s előlép egy kedves kis baba és ékes versecskében mond köszönetet társai nevében is a jótévedőknek. A városi képviselőtestület adományain kívül, *Hornyay* Béla dr.-e a főérdem, hogy buzgóságával a közönség áldozatra készségének lehetővé tette hogy, a szegény gyermekeknek is boldog karácsonyuk lett. *Hornyay* Béla, elnök, szép beszédben mondotta el az egy éves intézet történetét és meleg szavakban köszönte meg a közönségnek, hogy résztvettek kiseddévóknak ezen az első karácsonyfa-ünnepén.

(Uj lap.) *Zemplén-Hegyfalja* cím alatt Szerencsen társadalmi és közgazdasági heti lap indul. Első számával a jövő jan. hó 5-án, azaz csütörtökön, fog bemutatkozni. Felelős szerkesztője: *Hésser* Emil, kiadó-tulajdonosa *Simon* József lesznek Szerencsen. Itjú kollégáinknak Szerencsen legyen szövetségese: a szerencse!

(Fáklyás szerenád.) Lapunk nyomtatása közben részletesen megírt tudósítást kaptunk, melyet ez időből kitogyva már ki nem adhattunk, arról, hogy *S.-Patak* város közönsége e napokban fáklyás szerenáddal vett bucsut *Windischgrätz* Matild hercegisasszonytól, *Sapieha* lengyel herceg menyaszonyától, kinek esküvője Lembergben a jövő hó 12-én lesz. A szép frigy képezze újabb zálogát a magyar-lengyel testvérkezésnek.

(Nagy vadászatok.) *Lónyay* Gábor n. lónyai uradalmi erdőségében, ugyszintén *Bombes* grófnak bodrogközi nygyirtókai erdőjében tartották meg az évről évre mindig fényesebb eredményel járó vadászatot. Amott 3 db. vadászó 2 db. őz, 2 db. róka, 1 sas és 131 db. nyul, — emitt 2 db. róka és 569 db. nyul került terítékre. — *Andrássy* Tivadár gf. zempléni uradalmának erdőségeiben f. hó 31-én tartanak nagy vadászatot, mely alkalomra S.-A.-Ujhely Nimródjai közül is számosan kaptak meghívókat.

(A „Zemplén“ fekete táblája.) A bekövetkezett téli időszak alkalmából sajnosan kell tapasztalunk, hogy a háztulajdonosoknak legnagyobb része nem respektálja kellőleg a gyalogjáró helyek tisztántartására vonatkozó szabályrendelet intézkedéseit. Napokon át nem takarítják el a havat és jeget. Nem hintetik be azokat, minek következtében a gyalogjáró utak sok helyen oly sikkosak, hogy a legnagyobb veszedelemmel határos az azokon való közlekedés. — Példás büntetés alkalmazását kívánjuk az olyan háztulajdonosokkal szemben, akik elég könnyelműek a járó-kelő közönség testi épségét kockáztatni.

(A kis magyar társadalom.) Varannóról írják nekünk: A sz. karácsonyfa hozta őket össze. Összejönnek ők ugyan mindennap a dedóban, de így, ily ünnepiesen csak egyszer évenként. A mama, az apa a háta mögött, a nagy közönség köröskörül, s ott a közepén a nagy csillogó karácsonyfa mindavval, a mi a picinyek szíve vágyát betölti; köröskörül apró székek, azokon belül a kis tündérország, a kis magyar társadalom örzöngyálával, a nénikével, kit úgy értenek, oly szívesen hallgatnak, amint el-elhangzik ajkáról a szeretettel teli vezérszó, hogy „Itt van a szép karácsonyfa,“ mind utána mondja, énskli a magi sajátos modorában a gyermeki ártatlanság hangján. Rang, felekezeti, gazdagság! ti kínai falai az emberiségnek, mily csúfosan ki vagytok innét zírva, hol az érdek ismeretlen, csak a szeretet, a mindeniket egyenlő hévvel átölelő és lelkesítő szeretet tartja itt fenn lobogó fáklyáját, hogy az eszményi emberiség meleg sugarival hassa át az ártatlan és fásult szíveknek egyaránt felebaráti szeretetre teremtett bensejét! A távol jövő emberiségének eszményi képe ez, midőn teljesedésbe megy a szeretet vallásának legfőbb parancsa: „Szeresd felebarátodat, mint te magadat.“ Ily és hasonló érzelmek érintették itt az ember jobbik felét, midőn sokan, mint én is, ma a kicsinyek közös karácsonyfája ünnepének tanúi voltunk. Igazán nemes és a nemzeti nyelv érdekében messze kiható fontosságú ténykedést mivel a kiseddévó, ha, mint nálunk, az idegen ajku apróságot a nemzeti nyelv ölen egyesíti szívből és lelekben. — Egyébként a f. hó 21-iki karácsonyfa-ünnepség színtere a vendéglő nagyterme volt, igen szépséggel érdeklődő közönség jelenlétében. Olyanformán cselekszi ezt *Fidler* Vilma k. a., jeles óvónőnk, mint midőn a népis-

okos fejcsékjüket valami új, kecses, hódító korcsolya-kosztüm összeállításán. Mintha bizony azok a szép nefelejs-, kökény-, bogár s isten tudja még milyen szép szemek nem lennének elégségesek egy-egy lobbánékony tárnaju férfiszív felrobbantására.

Még ilyen külső eszközökhöz is folyamodnak, hogy annál biztosabban elcsavarhassák szegény fejünket.

Ugyan résen kell ám lennünk!

A fiatalság korcsolya-szárnyakat öltve, igyekszik mielőbb részt venni a sportok e legkellemesebbikében, míg a gardedámok a melegező pavillon kisedő ablakablak mögül gyönyörködnek az érdekes képben, mely minden pillanatban változik, mint a kaleidoszkóp; s közbe-közbe a kritika beretvéja alá vonják az ott önfeledten, gondatlanul mulatozó ifjú párokat.

De hát hogyan lehetne ez másként!

Mikor a fiatalok is olyan mesterileg megszólják egymást.

Épen most jön le az akrobata mutatványokhoz kiválóan alkalmas lépcsőzetten néhány bájos ifjú hölgy. Hidegtől kipirult arccal, de örömtől ragyogó szemekkel. Eleinte féltékeny tegeve lépnek ki a síkmezőre, mint a fiókmadár első szárnypróbálgatásakor, de aztán néhány lendület után ismét a régi, megszokott biztos talajon érzik magukat s a gondolat gyorsaságával röppennek messze, messze, a szürke ezüstös messzeségbe...

Vidám, nyüzsgő párok délcegen siklanak a sima jegen, játszva, enyelegve, lingve lengve száll-dogálnak a tó fagyott színe fölött, könnyedén, mint a fecskemadár. Az ember önkénytelenül beleéli magát a röpülés gondolatába — mikor csupa angyalok között forog!

... Leszállt a nap.

Élénk vörös visszfénye átdereng a zuzmarás fák sűrűjén s a sima jégtükör is rózsaszínből úszik.

Kipirult arccal siklanak tova villi könnyedséggel. A lázas mámortól csillog-villog szemük gyémántja. Jaj annak, a ki beléjük tekint!

Mennyi titkot szed most magába ez a hallgatag jégpáncél. De fűcsa is lenne, ha nyáron a jégvermekből napvilágra kerülve fonográfként sorban elmondogáná azokat a pajkos, hamis történetkéket...

Aggodalmas, többé-kevésbé halk sikoltás, majd csengő kacaj járja be a léget. Oly jókedvű itt mindenki.

Csodálatos, hogy a jókedv tüze épen e fagyos multság közepette, a jég hátán, fog o'ly könnyen szikrát!

Csak én vagyok magam, ki félrehúzódva, komoran nézem ezt a kedves, mozgalmassá, változatos képet, ezt a játszi elevenséget, s míg tekintetem a nyüzsgő sokaságon pihen, gondolataim messze kalandoznak. Visszaszállnak egy elmúlt télre, akkori szép ábrándképeimre.

Óh az a tél!

Mi mélyen van bevésve lelkembe fájó emléke! S fájó szívvel zümmögöm, hogy:

A szívnek is van bús tele,
Mikor bánattal van tele,
Sirva tör ki búbanatos
Panasza...
Látok-e még napsugarat,
Látok-e még boldogságot
Valaha...

Valaha, vagy soha?

Gyuszi.

HUMOR.

Szórakozottság.

— Tanár ur, legyen holnap szerencsénk. Holnap ünnepelem ezüst-lakodalmamat.

— Ah, ah! És kivel, ha szabad kérdenem?

Bálban.

Rendező (egy kofához, a ki putonnyal a hátán akar bemenni a bálterembe): — Hát maga mit keres itt?

— Kofa: Hallottam, hogy itt petrezselymet szoktak árulni. Én is hoztam egy kosárral, hát ha el tudnám adni! —

Födolog.

Markos Misi berukkol. Előbb elbucszuk a tisztelendő plébános úrtól.

— Tudod e, mi a katonának első dolga? Kérdi a tisztelendő

— Hát az, ami a papé, felel Misi

— A papé? Hogy érted ezt!

— Szakácsné kell keresni.

Mátyás Diák.

HIVATALOS RÉSZ.

25552/92 sz. Zemplén-vármegye alispánjától.

A járási főszolgabíróknak.

Tudomás és közhírrététel végett kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1892. december 12-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

14057. szám/VI—II. Magyar királyi belügy-

minister. Körendelet. Valamennyi törvényhatóság-nak. A cs. és kir. közös külügyministertől nyert értesülés szerint a német kir. kormány Ausztria-Magyarország és Oroszországból jövő kivándorlóknak Hamburgon át való szállítását, tekintettel a kelet felől még mindig fenyegető koleraveszélyre, eltiltotta, minél fogva a hamburgi hajózási, utazási és elszállásolási vállalatok utasítva vannak, hogy osztrák, magyar és orosz fedélközi utasokat, továbbá rendelkezésig, ne szállítsanak, illetve ily utasokat ügynökeik által Hamburgba ne küldésenek. Felhívom a törvényhatóságot, hogy ezen körülményt hatósága területén kellően tétesse közzé. Budapest, 1892. évi december hó 2-án. A min. meghagyásából: *Jekelfalussy* sk. ministeri tanácsos.

44781 /VI. sz. 92. A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

Körendelet

Zemplénvármegye valamennyi községi illetőleg körjegyzőjének.

Postajövedéki kihágással vádolt Péterváry Bertalan volt szerencsi pénzügyőri vigyázó ismeretlen helyre távozott.

Utasítatik a cím, hogy nevezetteket területén nyomozza s feltalálás esetén az eredményről ide azonnal jelentést tegyen.

S.-A.-Ujhely, 1892. december 7.

Mauks, kir. pénzügyigazgató h.

GAZDASÁGI ÉRTESETŐ.

Rovatvezető: MÁRTON MIHÁLY.

HIVATALOS RÉSZ.

Időjóslat dec. 25-ére:

— Száraz — hideg.

Felhívás.

Minthogy a m. kir. földmivelésügyi ministerium által a zemplén vármegyei gazdasági egyesület kezelése alatt álló bikaalpap gyarapítására 1892 ik évben adott államszegély csak kis részben használtatott fel, hogy az a jövő 1893-ik évben teljesen felhasználhassék, s minél több megyebeli község a gazdasági egyesület közvetítése mellett és kedvezményes áron tenyésztésre alkalmas bikát szerezhessen, felhivatnak mindazon szarvasmarha tenyésztők, kiknek eladásra szánt bikáik vannak, hogy ebbeli szándékukat, a bikák számának, korának, fajának és az eladási árnak kitüntetésével a gazdasági egyesület titkári hivatalánál minél előbb bejelenteni sziveskedjenek.

Felhivatnak ugyanez alkalommal azon községek is, melyek a gazdasági egyesület közvetítése mellett és kedvezményes áron bikákat venni akarnak, hogy ezen szándékukat a gazdasági egyesület titkári hivatalával idejében tudassák. 1—5

Hirdetmény.

Az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződés alapján a borokra és sörökre nézve érvénybe lépett kedvezményes vámtétel mikénti igénybe vétele és alkalmazása tárgyában kiadott rendeletek egy példánya a m. kir. földmivelésügyi ministerium által a gazdasági egyesület részére megküldetvén, az az érdekeltségi körök által a gazdasági egyesület titkári hivatalában (Vejején) bármikor megtekinthető. 1—3 A gazd. egyesület titkári hivatala.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

A durra.

Legujabban minduntalan találkozunk ezen új takarmánynövény nevével a szakajtó terén, a nézetek pedig, mely ezen növény termelés módjára és értékére vonatkoznak sokszor homlok-egyenest eltérők. Sokan talán érdeme felett dicsérik, mások ellenkezőleg haszontalan növénynek tartják a durrát, melylyel komolyan foglalkozni nem érdemes.

Az ellentétes nézetek oka természetesen az, hogy némely kísérletnél eltalálván művelés módját, kedvező talaj és éghajlati viszonyok közt nagy volt a siker, másutt mindezen tényezők hiányozván, balsikerrrel termelték, s a szerint dicsérik és ócsárolják egyaránt.

De más ok is forog fenn. A durranak eddig három válfaja ismeretes, melyek közül csakis egy van olyan, mely megfelelő, a másik kettő értéktelen, hogy egyebet ne említsek már csak azért is, mert magja ki nem csépelhető, míg az általam termelésre ajánlott faj a másik fajtának arnyoldalait jórészt nélkülözi.

Ezen ajánlt fajtáról Lintner Sándor ur. a gf Nádasy uradalmak főtisztje, kitől a vetőmagot kaptam azt tartja, hogy tulajdonképen nem durra hanem kafir. Mindenesetre igen fontos volna tudni, vajjon azon válfaj, melyet úgy a gróf Nádasyjura-

dalmak, mint én is termeltünk durra-e vagy kafir.

Lehet, hogy a durra értéktelen, s talán a kafir az, mely az általam ismertető mesés termést adta.

Az általam termelt durra a cirokhoz hasonló növény. Fiatalon teljesen a tengerihez hasonló, de levele még szélesebb, bugája kedvező viszonyok közt 25 cm. hosszúságú, mely 2 m. vagy ennél is magasabb száron függélyesen áll. A szemek száma rendkívül nagy. Valamivel apróbbak a bendermagnál. Egy-egy gazdagon fejlődött buga 200 grm. súlyt is elér. A szemek csak félig vannak betakarva, kiálló részükhöz fehér, a szem közepén pirosasbarnában átmenő pöttytel. A buga bár össze áll, tehát nem terül szét mint a köles vagy ciroknál, de mégis az egyes szemek kis nyelecskéken lazán függenek össze. Kicséplése tehát igen egyszerű.

A durra okszerű művelése tapasztalásom szerint a következő:

Álláshelye gyanánt a lehető leggazdagabb földünket, lehetőleg valamely nagy tragya erőben levő belsőséget választunk ki. A föld ősszel kétszer szántandó és bőségesen trágyázandó.

A durraföldnek lehetőleg négy egy szántást adjunk kora tavasszal; végül május hó derekán vagy utolja felé sekély vetőszántást adunk, szükség esetén azonban tavasszal egy szántás is elég. A sokszori szántás mellett azonban azon előnyünk marad, hogy a durrát csak egyszer kell megkapálni. A műtrágyák, főleg a szuperfoszfát iránt igen hálás, mert az erős foszfátadag fejlődését és amugy későbbi maradó érését sietteti.

A durra vetése minden esetre soros legyen. A vetőgéphez azon merisókerék alkalmazandó, melylyel a lóher, repce stb. apróbb magvakat vetjük.

A sortávolság kétféle, a szerint a mint zöldtakarmánynak vagy magyerés végett vetjük. Zöldtakarmánynak vetve 9"—12" (24—32 cm.) a megfelelő. Magnak vetve 15"—18" (39.1—47.5 cm.)

Takarmánynak vetve 10 kg. jó csiraképes mag nem sok egy holdba, magnak vetve 5 kg. vetőmag elégséges.

Művelése a vetőszántás után erős fogasolástól, a vetőgép után könnyű hengerezéssel áll. A mag rendkívül késedelmesen kel és lassan fejlődik. Épen ezért — nehogy a gaz elnyomja — egy kapálás feltétlenül szükséges.

A kapálást nem jó korán teljesíteni, legjobb akkor, midőn a durra már arasznyi magas. A fejlődés rendkívül lassu, mindaddig, míg a forró napok be nem következnek. Julius derekán kezd hirtelen bújni és mielőtt bugáját érezni a szárbán takarmánynak levágandó. Erre alkalmas idő lehet augusztus hó első fele.

Állítólag, ha idején levágjuk még egy, sőt két kaszálist is ad. Nálam hideg talaj és hideg klíma mellett ki nem állja a versenyt, sem a tengeri csalamádéval, sem a kölessel. Takarmányozási célra nem is használtam. Hogy itt Vasvármegye északnyugati részén több kaszálást adjon, az lehetetlen. Annyi tény, hogy a szarvasmarha épen oly szivesen eszi mint a csalamádét és hogy etése veszélyes volna, ezt csak egy esetben olvastam, de az állatok elhullásának okát ez esetben sem tulajdoníthatom a durranak.

Kitűnő viszonyok között is csak két kaszálást ad, a harmadik növény már szét terül a földön, és csak legelőt szoláltat.

Annál nagyobb figyelmet érdemel, mint magtermő növény.

Gazdaságomban az idén 2,000 □ öl durra volt vetve kísérletképen. Ezen területbe 10 kg. magot vettem melynek ára a tavasszal 5 ft volt. (Ma a durra ára 10—14 ft métermázsánként.)

Ezen terület művelése a következő volt. Lucernám (egyéves fiatal lucernás) kifagyván májusig vártam mi lesz belőle; ekkor reménytelen volt állapota, tehát felszántottam és egy szántásba elvettem 9" sortávolsággal. A talaj igen gazdag volt, a mányiban az előző két évben kétszer volt megtrágyázva 20, utóbb 15 fuvar istállótrágyával és lucerna alá 200 kg. szuperfoszfátot kapott.

A durrát május második felében vettem el. Juniusban erősen kigazosodott mikor is látván hogy 23 cm. sűrű lesz, a magnak szánt durrára minden második sort a gazzal együtt kikapáltattam. Tehát a sortávolság 47 cm. lett. A sok eső miatt a gaz később újra elnyomta, de a forró idő beálltával felül kerekedett a durra. Többször nem kapáltattam meg, épen a nedves idő miatt az értékesebbnek látszó növényekre takarítottam meg a kapás napszámokat.

Augusztus második felében hatalmas fejeket hányt, september vége felé kezdett itt-ott érni. Október 20-án lekaszáltattam és 29-én elcsépeltem.

Lett pedig kétezer négyszög ölon első rendű durra mag 5669 kg. tehát 1600 öles holdra át számítva, tiszta durra mag 45.28 métermázsá esik.

Ehhez fogható maghozamot gazdaságomban

• Szerző leírása után a kérdéses növény csakugyan durra (Sorghum durra, D. Holcus durra Roxb, Sorghum bicolor) Willet.

Rovatvezető.

A Foncière pesti biztosító társaság főügynöksége.

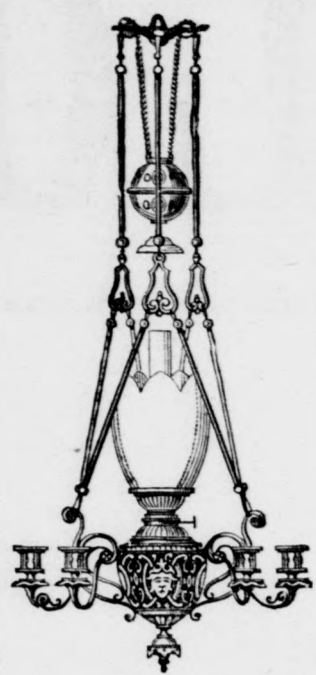
SZÓLLÓSY SÁNDOR

SÁTORALJA-UJHELYBEN

ajánlja dusan felszerelt
üveg, porcellán, majolika,
DITMAR-féle lámpa,
Chinai ezüst és konyha felszerelési eszközök
raktárát

legolcsóbb gyári árakban.

Valódi amerikai császár-olaj
nagy raktára.

Szabott árak.

Szabott árak.

Mindennemű angol szervizek dús választékban.

Amennyiben Cognac-gyártmányaimat ezután személyes felügyeletem mellett hozandom forgalomba, Cognacom tiszta zamataért és annak hamisítatlan valóságáért szavatolok.

Cognacom tiszta borkivonat

és ez idő szerint a legkedveltebb a hazai gyártmányok között.

Kapható minden nagyobb fűszerüzletben.

Sátoralja-Ujhelyen kapható:

Malártsik György, Klein Albert, Fried Ignác, Behyna testvérek, Bárczy Béla, Frommer Mór és Nagy Lajos Béla ezelőtt Vályi István stb. kereskedéseikben.

Kitünő tisztelettel

GRÓF KEGLEVICH RÓBERT

Promontori Cognagyára.

Okleveles tanító

helyben alkalmazva, a magyar és német nyelvben teljesen jártas, néhány szabad órával rendelkezik. Czim a kiadóhivatalban.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

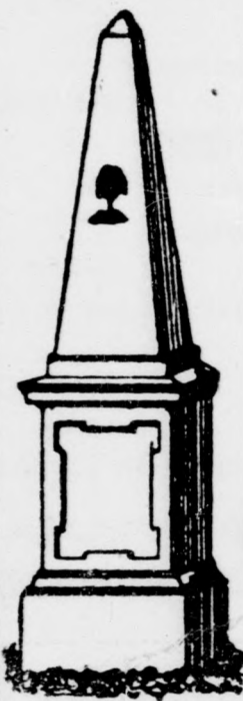
MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sarkövet.

Sirkövek újból tervezése

Jelnyos áron készítenek.

Sürgőnczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

35-

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Az ANKER

Élet- és járadék-biztosító-társaság

Biztosítási állomány 1891. végén: 184 millió forint
Biztosítási alapok 1891. végén: 44 millió forint
Kifizetések 1891-ig: 74 millió forint

A halálesetre nyereségy részesüléssel biztosítottak rendszeren az évi díj 25%-át kapják nyereségy-osztalékul és gyermekbiztosításoknál nyereségy-osztalékul eddig átlag a biztosított tőke 30%-a fizettetett ki. (Tehát 1000 frt helyett 1300 frt.)

Schön Mór,

2-6 főügynök S.-A.-Ujhelyben.

Szerző ügynökök (acquisiteur) fix fizetéssel és jutalékkal alkalmazást nyernek.

A „ZEMPLÉN” papir- és írószer kereskedése

ajánlja:

LEGCSINOSABB LEVÉLPAPIRJAIT

diszes dobozokban

czélszerű

Továbbá:

íróasztal

garnituráit,

Karácsonyfa diszitményeit, stb.

A legcsinosabb betűkkel ellátott névjegyek és levélpapírok szintén igen czélszerű karácsonyi ajándék, mely csakis nálunk szerzhető be a legjutányosabb áron.

Karácsonyi és újévi ajándékul

PESTI NAPLÓ

A PESTI NAPLÓ
A PESTI NAPLÓ
A PESTI NAPLÓ
A PESTI NAPLÓ
A PESTI NAPLÓ
A PESTI NAPLÓ
A PESTI NAPLÓ
A PESTI NAPLÓ
A PESTI NAPLÓ

fölveszi régi, eredeti alakját!

december 18-ikától kezdve naponként kétszer legalább 16-24 oldalnyi terjedelemben fölvgva és ragasztva jelenik meg.

főszerkesztője és kiadótulajdonosa:

ifj. Ábrányi Kornél országgyűlési képviselő

felelős szerkesztője: **Barna Izidor.**

politikai pártoktól teljesen független.

szerkesztősége egészen újra, — az ország legjelesebb hirlapiróiból alakult.

bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frisek és eredetiek lesznek s a legmegbízhatóbb forrásokból erednek.

ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitűnő szakírók szerkesztik.

bel- és külföldi tőzsde rovata mindig pontos és megbízható lesz.

nagy gondot fordít szépirodalmi rovatára, hol mindig a legkiválóbb írók neveivel találkozhat az olvasó

regényei és tárcái élénknek lesznek és a közönségnek kellemes olvasmányul fognak szolgálni.

regényei és tárcái élénknek lesznek és a közönségnek kellemes olvasmányul fognak szolgálni.

A PESTI NAPLÓ karácsonyi száma feltűnést keltő közleménnyel lepi meg olvasóit.

A PESTI NAPLÓ előfizetési árai:

Egész évre 14 forint = 28 korona.

Fél évre 7 " = 14 "

Negyed évre 3 ft 50 kr. = 7 korona

1 hónapra 1 " 20 " = 2 " 40 fillér.

Egyes példányok minden hirlapkereskedésben haphatók 5 krért = 10 fillérért

A PESTI NAPLÓ előfizetési ára (naponként kétszeri postaküldéssel, reggeli és a délutáni gyorsvonatokkal)

Egész évre 20 forint = 40 korona

Fél évre 10 " = 20 "

Negyed évre 5 forint = 10 korona

1 hónapra 1.70 " = 3 " 40 fillér.

A PESTI NAPLÓ délutáni kiadása Budapestről a délután 3 óra előtt induló gyorsvonatokkal indítatik s minden vidéki városban még a megjelenés napján az újságelárusítóknál 4 krajczárért = 8 fillérért kapható lesz.

A PESTI NAPLÓ szerkesztősége

Budapest, Ferenciek tere 3. sz.

A PESTI NAPLÓ kiadóhivatala

Budapest, Ferenciek tere (Bazár épület.)

A ki a PESTI NAPLÓ-ra előfizet. az december 18-ikától január 1-ig a lapot ingyen kapja, úgy hogy az előfizetés csak január 1-én kezdődik.

Mutatványszámokat december 18-ikától kívánatra egy hélig ingyen küld

a PESTI NAPLÓ kiadóhivatala.

HIRDETÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a

„Koronához“ czimzett szállodát

Csernyiczky Mihály volt bérlőtől átvevén, azt a mai kor igényeinek megfelelőleg csinos és kényelmes lakszobák, meg tágas étkeztetési helyiségekkel berendezték, hol egyszersmind kitűnő izletes magyar konyha és természetes finom italok, valamint pontos kiszolgálatról gondoskodva lesz.

Bankettek rendezése és abbonensek előnyös föltételek mellett elvállaltatnak.

A nagyérdemű közönség minél számosabb látogatását és becses pártfogását kérve, vagyunk

kitűnő tisztelettel

Abonyi D. Mór és veje.

1-?

LAUFER VILMOS

könyvkiadónál

Budapest, Ujvilágutca 14. szám

épen most megjelent könyvek:

1 Bachstein S. Mesekönyv 2.—	1 Seeman a Galambosi csárda — 60
1 Columbus Kristóf —.80	1 Schmidt, Elbeszélések — 1.80
1 Crusos Robinson 1.20	1 Utazás a föld körül — .80
1 Hoy György 50 Mese — 3.—	1 Vizen és szárazon — 1.20
1 Hollandiai bolygó —.80	1 Pajoken Fim — 2.60
1 Rovargyűjtő, Kis 1.—	1 Szemák, Könyvtárjegyzék — 40

Nagy könyvjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg.

Csúsz és köszvény

csúszos fej- és fogszagatások, ütési és ficzomodási, valamint fagydagatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

nevé gyógyszer, melynek üvege 50 kr., vagy egy frtért minden gyógyszerárban kapható. A Reparatorral a Rókus-kórházban 136 esetben tétett kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretett el.

Vérszegénység és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kitűnő hatása és pompás ízű szer a Tokaji China vas-bor, mely az országos egészségügyi tanács javaslatára belügymin. engedéllyel látatott el. Sok rossz utáztat létezik, miért is kérem, vételnél névaláírástomat követelni. Kis üveg 1 frt 60 kr., nagy 3 frt.

ACATIA-SZAPPAN

kedves illata, kellemes habzása és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelté. 1 drb 50 kr., 3 drb egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acacia arcz-crème

rövid pár heti alkalmazásnál pompás üde, gyermeked arczbőr nyerhető. Az arczbőr mindennemű éktelenségét biztos eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crème de Marguerite“

az arczbőr táplálására, üdén tartására szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt. Egy köcsög ára 2 frt.

Ezek gyógyszerárak kiválóbb speciálisai, melyek főváros és országzerte a legjobb hírnévnek örvendenek, s postán is küldetnek.

KRIEGER GYÖRGY

gyógyszertára a „Magyar Koronához“

BUDAPEST, KÁLVIN-TÉR.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulthatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi

tisztított

11-24

Maager Vilmostól Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlitatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint, egy üveg fehér 1 frt 50 kr. és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

S.-a.-Ujhelyben: csak Éltassy E., Budal Ákos és Kincsesy P. urak gyógyszerárában.

Főraktár és főelárusítás az osztr.-magyar monarchia részére: Maager Vilmos, Bécs. III/3., Heumarkt 3.

VÉGE

416

B

122

VÉGE

416

B

122